HAYVANA DÖNDÜRME
(mesh)

Mim, Sın **ve** noktalı Ha ile mesh, hayvana dönüştürmek **ve** çirkinleştirmek anlamındadır. Kur'an'da bir yerde geçer. (36/67)

İnsanın hayvana dönüştürülmesi, mesh kelimesi kullanılmadan da hem de çok açık bir biçimde Kur'an'da yer almaktadır. Ve Kur'an, bunun, Allah'ın lanet ve gazabının bir sonucu olduğunu ve en kötü cezalardan biri olarak geldiğini beyan ediyor. Bu dönüştürme, yine Kur'an'ın bildirdiğine göre, domuza, maymuna ve tâğut kullarına çevirme şeklinde oluyor.

Konuya esas olan ayet şöyledir:

"Allah katında ceza olarak bundan daha kötüsünü size bildireyim mi? Allah'ın lanetlediği, üzerine gazap indirdiğidir o. Allah böylelerinden maymunlar, domuzlar ve tâğut uşakları yapmıştır. İşte bunlardır yer bakımından daha kötü, yolun denge noktasını kaybetme bakımından daha şaşkın olanlar." (Mâide, 60; ayrıca bk, 2/65; 7/166)

Hadisler bu dönüştürmenin muhtelif hayvanlara (devâbb) çevirme şeklinde kıyamete kadar süreceğini söylüyor. (Mesela bk. Buharı, eşribe 6; Müslim, sayd 51; Ebu Davud, libas 6; Nesaî, sayd 26; İbn Mâce, sayd 16) Buradaki dönüştürmenin kıyamet günü olacağını söylemek, Kur'an'ın açık beyanına tamamen aykırıdır. Çünkü ayet, 'kıyamet günü' demiyor, 'kıyamete kadar' diyor. Demek ki olacak olanlar, bu dünyada vuku bulacaktır.

Kütübi Sitte'den Müslim'in Sayd (avlanma) bahsinde 51 numarada verdiği rivayette gayet açık olarak "Allah onları birtakım hayvanlara tebdil etti. Artık onlar yeryüzünde sürünüp debelenirler" deniyor. İbn Mâce'nin fiten bahsinde 29 numara ile verdiği hadis aynen şöyledir:

"Ümmetim içinde hasf (yere batırma), mesh ve kazf (iftira, yaralama, saldırma) olayları olacaktır."

İbn Hanbel'deki bir hadis "Yılanlar, hayvana dönüştürülmüş cinlerdir" diyor. (İbn Hanbel, 1/248) Bir gün, önüne getirilen dabb adlı kertenkele cinsinden bir hayvana bakan Hz. Peygamber: "Bunlar, hayvana tebdil edilmiş bir insan topluluğudur" buyuruyor. (İbn Sa'd, ***Tabakaat*** 395; Müslim, sayd 48)

Bütün bu dönüştürmelerin evrensel gerekçesi ve ilahî irade açısından hedefi, Bakara suresinin 65-66. ayetlerinde şöyle verilmektedir:

"Yemin olsun, içinizden Cumartesi gününde azgınlık yapanları siz bilirsiniz. Onlara şöyle dedik: 'Aşağılık maymunlar oluverin.' Bu durumu, o zamankilere ve onların ardından geleceklere ibret dolu bir ceza, takva sahiplerine de bir öğüt yaptık."

Kur'an ve hadisin bu verileri, hiçbir yorum katmadan değerlendirildiğinde, şu noktalar açıkça ortaya çıkar:

1. Allah'ın adalet ve ceza sisteminde, kötülüğü yüzünden lanet ve gazaba müstahak hale gelmiş bazı insanlar hayvana dönüştürülmektedir.

2. Bu hayvanlar daha çok maymun, domuz, yılan, kertenkele vs. cinsinden olmaktadır.

3. Bu dönüştürme kıyamete kadar sürmekte, kıyamet günü son ve kesin hesapla defter kapatılmakta ve yeni bir âlem devreye girmektedir.

İnsan ve cinlerin hayvanlara dönüştürüldüğü ve bunun ilahî adaletin bir işleyiş şekli olduğu belirtilmekle birlikte, bunun nasıllığı tartışmaya açıktır. Acaba bu, insanın aniden hayvan şekline çevrilmesiyle mi oluyor? Tarih böyle bir şeye tanık olmadığı gibi, Kur'an'ın 'değişmez, bozulmaz' dediği sünnetullah da böyle bir şeye izin vermez.

Peki, açık ifadelerle verilen mesh olayı nasıl işliyor? İhtimallerden biri reenkarnasyondur. Bunu, şu anda kesin bir çözüme ulaştıracak durumda değiliz. Şu kadarını söyleyebiliriz:

Mesh bir kural değildir. Yani cezaya müstahak hale gelen herkes, mutlaka meshe uğramaz. Ayet ve hadisler bunun, peygamberleri katletmek ve Allah'ın koyduğu sınırları çiğnemek suretiyle lanet ve gazaba uğrayan Yahudiler için uygulandığını söylüyor. Ancak bu özel sebep, nassın genelliğini engellemez. Zira "Sebebin hususiyeti, nassın umumiyetine engel değildir" kuralı tefsir ilminin ana ilkelerinden biridir.

Böyle bir şeyin, İslam'daki ahiret ve haşir inancını zedelediğini söylemek doğru değildir. Tam aksine, bu anlayış, elbetteki ayet ve hadislerin anlattığı şekliyle, ahiret ve haşir inancını takviye eder.

Bu olgu, nasslarm ifadesine göre, bir sistem olarak 'ilâ yevmil kıyame' yani kıyamete kadar sürüyor. Kıyamet, bütün anlamıyla ortadadır. Demek olur ki, eğer bir reenkarnasyon varsa, bu, insanın kıyamete ve mahşerdeki son hesaba kadar, bir sistem içinde ceza görmesi ve tekâmül etmesi olacaktır. Son hesap, şuurlu bir varlık olarak insanın, Tanrı huzuruna çıkmasıdır. O çıkıştan sonra geri dönüş yoktur.

Hiçbir şekilde hüküm vermeden şu iki soruyu soracağız:

1. Acaba İslam bilginleri bu meseleyi, Hint düşüncesinin nihaî hesap ve mahşer inancını kabul etmeyen tenasüh anlayışı ile karışır endişesiyle mi, bir çırpıda İslam dışı ilan edip gündemden kaldırdılar?

2. Yukarıda anlattığımız şekliyle kabul edilen bir reankarnasyon, İslam'ın ahiret inancının müteşâbih yönlerinden birini daha açıklığa kavuşturarak ona destek mi verir, yoksa zihinleri bulandırarak zarar mı getirir?

İslam'ın 'Amentü' esaslarını benliğine sindirmiş araştırıcıların bu soruları tartışmaya açmaktan çekinmemeleri gerektiğine inananlardanız. Çünkü ortada çeşitli tartışmalara zemin hazırlayan Kur'an ayetleri ve hadisler vardır. İslam ilahiyatçılarının, iyice gündem konusu haline gelmiş bu meseleyi genişliğine tartışmaları gerekiyor.